

Asia: VN/7167/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksista hallituksen esityksiksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta sekä laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Finnish Minerals Group Oy katsoo, että luonnokset hallituksen esityksiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta sekä kaivosten sähköveron korotuksesta eivät toteuta valtion fiskaalisia ja puhdasta siirtymää koskevia tavoitteita eivätkä tue EU:n pyrkimystä paremmasta omavaraisuudesta kriittisten raaka-aineiden saatavuudessa. Luonnokset ovat huonosti valmisteltuja ilman asianmukaista vaikuttavuusarviointia. Molemmat esitykset tulee palauttaa uudelleen valmisteltaviksi ja perusteellisesti arvioitaviksi.

1 Yhteenveto

Finnish Minerals Group Oy (FMG) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksista hallituksen esityksiksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta sekä laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta. Kyseiset kaksi verotusta koskevaa muutosta vaikuttaisivat käytännössä samalla tavalla kaivosteollisuuden toimintaedellytyksiin Suomessa, joten FMG antaa niiden osalta yhden yhteisen lausunnon.

FMG on valtion erityistehtäväyhtiö, jonka perustehtävänä on maksimoida suomalaisten mineraalien arvo vastuullisesti. Huolehdimme valtion kaivosomistuksista ja kehitämme kotimaista akkuarvoketjua. Työmme kautta olemme osaltamme viemässä Eurooppaa kohti sähköistä liikkumista sekä kestävämpää tulevaisuutta. FMG-konserniin kuuluvat Terrafame Oy ja Sokli Oy, minkä lisäksi FMG omistaa vähemmistöosuuden Keliber Oy:stä.

FMG katsoo, että molemmat hallituksen esitykset ovat huonosti valmisteltuja ja perusteltuja, eikä niistä ole tehty asianmukaisia vaikuttavuusarviointeja. Suunnitellut veronkorotukset kasvattaisivat kaivosyhtiöiden vuotuisia kustannuksia kymmenillä miljoonilla euroilla. Samalla muutos lyhentäisi kaivosten toiminta-aikaa ja vaikeuttaisi uusien kaivosten avaamista. Esitysten mukaisena toteutuessaan muutokset 1) pitkällä aikavälillä vähentävät valtion ja kuntien verokertymää, 2) hidastavat vihreää siirtymää ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden toteutumista sekä 3) vaikeuttavat EU:n pyrkimystä saavuttaa parempi omavaraisuus kriittisten raaka-aineiden saatavuudessa.

FMG keskittyy tarkastelemaan suunniteltujen verokiristysten vaikutuksia erityisesti Terrafameen. Näiksi siksi, että tytäryhtiömme Terrafame on tällä hetkellä ainoa tuotannossa oleva kaivosomistuksemme ja toisaalta siksi, että muutosten vaikutus olisi isoin nimenomaan Terrafamen kohdalla.

2 Suunniteltujen veronkorotusten vaikutuksista

2.1 Johdanto

Kaivosmineraalivero

Kaivosmineraaliveroa koskevan esityksen mukaan metallisten kaivosmineraalien veroa korotettaisiin nykyisestä 0,6 prosentista 2,5 prosenttiin rikastukseen toimitetun malmin sisältämän metallin verotusarvosta. Muiden kuin kaivosmineraalien määräperusteista veroa korotettaisiin 0,20 eurosta 0,60 euroon tonnilta nostettua malmia tai hyötykiveä.

Kaivosten niin sanotut sivuvirrat suljettaisiin kaivosmineraaliveron ulkopuolelle tietyin edellytyksin. Tästä aiheutuva verotuoton aleneminen otettaisiin huomioon metallisilta kaivosmineraaleilta kannettavan arvoperusteisen veron korotuksessa.

Korotusten tuotto jakautuisi veronsaajille nykytilaa vastaavasti, eli kaivosten sijaintikunnat saisivat 60 prosenttia ja valtio 40 prosenttia kaivosmineraaliveron tuotosta.

Tämänhetkinen tavoite vuosittaiselle kaivosmineraaliveron kertymälle on 25 milj. euroa. Ehdotetut veronkorotukset lisäisivät kaivosmineraaliveron tuottoa vuositason arviolta noin 70 milj. eurolla, eli jatkossa kaivosten maksama kaivosmineraalivero olisi 3,8 kertaa nykyistä korkeampi.

Kuten hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, voimassa olevan kaivosmineraaliveron vaikutuksia kaivostoimintaan Suomessa on tässä vaiheessa liian aikaista arvioida, sillä kaivosmineraaliveroa kannettiin ensimmäisen kerran vuodelta 2024 ja kaivosyhtiöt maksoivat kaivosmineraaliveroa ensimmäisen kerran maaliskuussa 2025.

Esityksellä oltaisiin siten lähes nelinkertaistamassa verorasitusta, jonka nykytilan mukaisia vaikutuksia ei ole arvioitu.

Sähköveron osalta lakia muutettaisiin siten, että kaivostoiminnassa käytettävän sähkön vero siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I, jonka vero on 2,24 senttiä kilowattitunnilta. Alemman sähköveroluokan vero on 0,05 senttiä kilowattitunnilta, joten ehdotettu muutos nostaisi kaivostoiminnassa käytettävän sähkön veroa 2,19 senttiä kilowattitunnilta.

Jatkossa kaivosten maksama sähkövero olisi siten 44,8 kertaa nykyistä korkeampi ja kaivosteollisuus olisi ainoa teollisuudenala, joka olisi korkeamman sähköveron piirissä.

Huomioitavaa on myös Suomen rooli teollisten investointien kohteena. Tällä hetkellä edullinen sähkönhintaa on yksi suurimmista kotimaisen kaivosteollisuuden kilpailukykytekijöistä mutta veroluokan muutoksen myötä suomalainen kaivosteollisuus menettäisi merkittävän kilpailuedun. Kuten hallituksen esityksessäkin todetaan, esimerkiksi Ruotsissa kaivostoiminnan sähkövero vuonna 2025 on 0,05 senttiä kilowattitunnilta.

2.2 Esitettyjen veronkorotusten vaikutus Terrafameen

Terrafame maksoi vuonna 2024 välittömästi ja välillisesti maksettavia veroja 9,9 milj. euroa, minkä lisäksi kaivosmineraaliveroa maksettiin 9,3 milj. euroa. Maksetun kaivosmineraaliveron määrässä on huomioitava, että vuonna 2024 Terrafamen louhintamäärä oli hallinto-oikeuden asettamien luparajoitteiden vuoksi 15 milj. tonnia normaalin 18 milj. tonnin sijaan. Täten maksetun kaivosveron määrä ns. ”normaalina vuonna” olisi ollut 11,2 milj. euroa. Valtion tavoite vuoden 2024 kaivosveron kertymäksi oli 25 milj. euroa, mutta veroa kertyi 31 milj. euroa. Terrafamen osuus verokertymästä on 1/3.

Kaivosmineraaliveron korotuksesta on tehty jo useita perättäisiä poliittisia linjauksia ja esityksen mukainen uusi tavoitetaso on 95 milj. euroa eli noin neljä kertaa aiempaa korkeampi. Vastaavasti Terrafamen vuosittain maksama kaivovero nousisi noin 32 milj. euroon. Erityisesti on huomattava, että tämä laskelma perustuu vuodelle 2025 vahvistettuun nikkelin verotusarvoon 15.539 euroa/tonni. Tällä hetkellä nikkelin LME-hinta on noin 14.700 dollaria/tonni, joka vastaa noin 12.900 euroa/tonni nikkelin hintaa. Edellisen vuoden hintoihin perustuva verotusarvo on siis todellista markkinahintaa korkeammalla.

Samalla, jos suunniteltu sähköveron korotus toteutuisi, olisi sähkövero nykyisen 0,3 milj. euron sijaan arviolta noin 3 milj. euroa vuodessa olettaen, että Terrafamen tuotantoprosessi ns. agglomeroinnista eteenpäin pysyisi edullisemmassa veroluokassa. Lausuntovaiheessa ei ole varmaa miten verottaja tulkitsisi lainsäädäntöä.

Yhteensä Terrafame vuosittain maksamat verot nousisivat siten noin 25 milj. euroa vuodessa.

Jatkossakin veron suorittamisvelvollisuus metallisten kaivosmineraalien osalta syntyy sen ajankohdan perusteella, jona kaivosmineraali toimitetaan ensimmäisen kerran rikastettavaksi. Sääntely asettaa Terrafamen kohtuuttomaan asemaan, sillä bioliuotukseen perustuvat tuotantoprosessi kestää primäärioliuotuksessa noin puolitoista vuotta ja tämän jälkeen

sekundääriliuotuksessa vielä noin kolme vuotta. Terrafame joutuu siten maksamaan veron merkittävästi ennen ko. metalliysiköistä saatavaa tuloa. Samalla yhteys verotusarvon ja todellisen myyntihetken markkinatilanteen kesken katkeaa. FMG esittääkin, että veron suorittamisvelvollisuus realisoituisi vasta metallin myyntihetkellä.

Terrafame on edelleen nuori yritys, jonka käynnistysvaiheeseen ovat alalle tyypillisesti liittyneet raskaat investoinnit. Yritys ei ole vielä tehnyt positiivista operatiivista kassavirtaa. Tähän ovat vaikuttaneet erityisesti edellä mainitut investoinnit, mutta myös viimeisen kahden vuoden aikana päätuotteen nikkelin matala markkinahinta. Nikkelin hintaa painaa erityisesti tuotannon huomattava kasvu Indonesiassa eikä markkinan odoteta parantuvan lähitulevaisuudessa. Vuonna 2024 Terrafamen liike-tulos oli -12,6 milj. euroa ja vuoden 2025 ensimmäisen vuosipuoliskon liike-tulos oli -24,1 milj. euroa. Terrafame on ryhtynyt toimiin kannattavuutensa parantamiseksi ja viimeisimmän vuoden aikana on saavutettu merkittävää kehitystä. Esitetyt veronkorotukset kuitenkin isolta osin mitätöivät kustannustehokkuuden parantamisen, eikä yhtiön taloudellinen asema pääse siten kehittymään toivotusti.

Molemmissa luonnoksissa hallituksen esityksiksi on tunnistettu, että veronkorotukset nostavat kaivosten kustannuksia ja heikentävät kaivostoiminnan kannattavuutta. Esitysluonnoksissa ei kuitenkaan arvioida, miten muutokset vaikuttavat kaivosten toimintaedellytyksiin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Siitä huolimatta, että nikkelin markkinahinta on matalalla nousee kaivosmineraalivero jo tällä hintatasolla kohtuuttomalle tasolle. Suunniteltujen veronkorotusten taloudellinen vaikutus Terrafameen on edellä kuvatusti kestämaton ja on omiaan vaarantamaan edellytykset harjoittaa taloudellisesti kannattavaa kaivostoimintaa. On selvää, että veronkorotukset lyhentävät Terrafamen toiminta-aikaa ja vaikuttavat osaltaan siihen, että omistajien on harkittava toiminnan jatkamisen ja kehittämisen edellyttämien lisäinvestointien mielekkyyttä.

2.3 Valtion ja kuntien verokertymän kehittyminen

Terrafamen merkitys Kainuulle ja Suomelle on erittäin merkittävä. Terrafamen vaikutus Kainuun BKT:hen on noin 20 % ja yhtiön työllistämisaikutus on suuri. Yhtiö työllistää suoraan urakoitsijat huomioiden noin 1 800 htv:tä ja välilliset vaikutukset huomioiden vaikutus on jopa 5 000 htv koko Suomessa. Kainuun hyvä työllisyystilanne johtuu hyvin pitkälti Terrafamen ja sen alihankkijoiden toiminnasta.

Kun otetaan huomioon koko Terrafamen liiketoiminta, mm. yhtiön omien sekä yhteistyökumppaneiden työntekijöiden sekä kaikkien toimintaan liittyvien palveluyritysten maksamat verot, Terrafamen toiminnasta palautuu yhteiskunnalle erilaisten verojen kautta yhteensä 230 milj. euroa vuodessa. Huomattava on, että tämä verovaikutus on laskettu ilman kaivosmineraaliveroa. Terrafame, kuten muukin kaivosteollisuus, tuottaa jo merkittävän määrän verotuloja valtiolle, eikä tätä rasi-tusta pidä kasvattaa.

Koska molemmat suunnitellut veronkorotukset lisäävät suoraan kaivostoiminnan kustannuksia on selvää, että korotukset lyhentävät Terrafamen toiminta-aikaa (kustannusten nousu vähentää malmin ja lisää sivukiven määrää ja vaikuttaa siten kaivoksen kokonaistuotantoon). Esimerkiksi toiminta-ajan neljän vuoden lyhentymisen vaikutus verokertymään olisi noin miljardi euroa negatiivinen.

Hallituksen esitysluonnos ei tunnista lainkaan tätä näkökulmaa eikä sitä, että kustannusten kasvattaminen voi johtaa kaivosten nopeisiinkin sulkemispäätöksiin.

Lausuntokierroksella olevilla hallituksen esityksillä tavoitellaan nettomääräisesti (negatiivinen yhteisöverovaikutus huomioiden) sähköveron osalta 7 milj. euron ja kaivosmineraaliveron osalta 57 milj. euron vuosittaista lisätuottoa. FMG katsoo julkisen talouden kannalta perusteettomaksi ja huonosti harkituksi ottaa tavoitellun lisäverokertymän vuoksi riskiä kaivosten ennenaikaisesta sulkemisesta ja niistä seuraavista merkittävistä verotulojen ja positiivisten aluetalousvaikutusten pysyvistä menetyksistä. Näin varsinkin tilanteessa, jossa vaikutusarviointia ei ole asianmukaisesti suoritettu.

Valtiontalouden kannalta kaivosmineraaliveron ja sähköveron tavoitellut vaikutukset ovat vähäisiä. Valtion osalta molempien verojen tavoiteltu nettovaikutus jää yhteensä noin 30 milj. euroon. Yksittäisten kuntien osalta tilanne voi olla toinen ja kaivosmineraaliverosta kunnalle tilitettävä osuus voi nousta merkittäväksi suhteessa kunnan muihin verotuloihin. FMG pitää tärkeänä, että kunnan hyötyvät kaivosmineraaliverosta ja FMG:n näkemyksen mukaan koko kaivosmineraalivero tulisi tulouttaa kunnille.

Kuntien saaman verohyödyn osalta on huomattava, että kaivosmineraaliveroa koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, ettei ko. vero tällä hetkellä lukeudu kunnan saamien verotulojen perusteella tehtävään valtionosuuksien tasausjärjestelmään, eikä veron sisällyttämisestä taustajärjestelmään ole toistaiseksi tehty päätöstä. On ilmeistä, että valtionosuuksien tasausjärjestelmää harkitaan muutettavaksi siten, että kuntien kaivosmineraaliverosta saama nettohyöty vähenee. Valmistelu on tältä osin kesken, eivätkä kunnat voi arvioida omaa tulevaa nettohyötymään ottaessaan kantaan esitykseen ja siihen liittyviin riskeihin.

2.4 Puhdas siirtymä

Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää kotimaisen mineraali- ja akkuklusterin kasvua puhtaan siirtymän ja Euroopan strategisen autonomian vahvistamiseksi. Hallitus on sitoutunut vastaamaan päästövähennystavoitteisiin ja etenemään hiilineutraalisuustavoitteeseen ja sen jälkeen hiilinegatiivisuuteen siten, että se ei omilla päätöksillään tai politiikkatoimillaan nosta kansalaisten arjen kustannuksia tai heikennä elinkeinoelämän kilpailukykyä. Hallitus edistää vaikuttavaa energiapolitiikkaa pitkäjänteisesti ja ennakoitavasti. Kestävän energiasektorin ja kohtuuhintaisen sähkön avulla luodaan sekä kilpailuetua että edellytyksiä kestäväälle teollisuudelle Suomessa.

Nyt esitettävät verokorotukset ovat ristiriidassa hallitusohjelman kirjauksien kanssa. Monet Suomessa tuotettavat tai tulevaisuudessa tuotettavaksi suunnitellut raaka-aineet, kuten nikkeli, koboltti, litium, grafiitti, fosfori ja harvinaiset maametallit ovat välttämättömiä puhtaan siirtymän mahdollistamiselle. Veromuutokset vaikuttaisivat myös näiden kaivostuotteiden tuotantoon vähentämällä malmin määrää. Edellä kuvatusti kaivosten toiminta-aika lyhenisi ja korotuksilla voisi olla vaikutuksia myös uusien kaivosten avaamisen. Lisäksi, sivukiven määrän kasvu lisäisi kaivostoiminnassa syntyvän jätteen määrää mitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Sähköveroa koskevan hallituksen esitysluonnoksen ympäristövaikutuksia koskevassa kappaleessa todetaan, että kaivosten siirtäminen korkeampaan sähköveroluokkaan nostaisi niiden hankkiman sähkön hintaa, mikä voisi kannustaa yhtiöitä parantamaan energiatehokkuutta. Tämä väite on täysin

perusteeton ja osoittaa valmistelun heikkoa tasoa, sillä sähköveron korotus johtaa juuri päinvastaiseen lopputulokseen. Sähköveronkorotuksella olisi välitön negatiivinen vaikutus kaivosten sähköistämiseen esim. malmin ja sivukiven kuljettamisessa käytettävien kiviautojen osalta

Käytännön esimerkkinä voidaan maininta, että Terrafamen tavoitteena on pienentää edelleen hiilijalanjälkeään ja se on asettanut itselleen kunnianhimoisen tavoitteen olla oman tuotannon kasvihuonekaasupäästöjen (ns. scope 1-2) osalta hiilineutraali vuonna 2039. Sähköveron korotus vaikuttaa suoraan mahdollisuuksiin sähköistää kaivoskalustoa ja mahdollisesti estää em. tavoitteen toteuttamisen.

2.5 EU:n tavoite kriittisten raaka-aineiden omavaraisuudesta

Euroopan unionin kriittisten raaka-aineiden asetus (Critical Raw Materials Act, CRMA) astui voimaan 23.5.2024. Asetus pyrkii varmistamaan jäsenmaiden talouden ja puhtaan siirtymän kannalta kriittisten raaka-aineiden saannin. Lisäksi viime aikoina puolustusteollisuuden vaatimien raaka-aineiden hallinta ja toimitusvarmuus on noussut entistäkin merkityksellisemmäksi.

Euroopan unioni on listannut kriittiset raaka-aineet, joilla on suuri taloudellinen merkitys Euroopalle ja joiden toimitushäiriön riski on suuri. Asetuksessa kriittisiä raaka-aineita nimetty yhteensä 34, joista 17 on lisäksi strategisia. Strategisia raaka-aineita tarvitaan niin vihreässä siirtymässä, digitalisaatiossa kuin puolustusteollisuuden teknologioissa.

Asetuksessa on asetettu tavoitteet EU:n alueella vuosittain tuotetuille strategisille raaka-aineille vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena kasvattaa EU:n talousalueen kaivostuotantoa vähintään 10 %:iin ja jalostusta 40 %:iin vuosittaisesta kulutuksesta. Yli 65 % mistään yksittäisestä raaka-aineesta ei saisi tulla EU:n ulkopuolelta yksittäisestä maasta.

Euroopan komissio myönsi 25.3.2025 tekemällään päätöksellä Terrafamen Sotkamon toimintojen laajentamista koskevalle Kolmisoppi-hankkeelle CRMA-asetuksen mukaisen strategisen hankkeen aseman. Komission valitsemien uusien strategisten hankkeiden on katsottu olevan merkittävä virstanpylväs CRMA:n täytäntöönpanossa, ja ne ovat osaltaan varmistamassa, että Euroopan kriittisten raaka-aineiden louhinta, jalostus ja kierrätys vastaavat vuoteen 2030 mennessä asetuksen mukaisia vertailuarvoja ja edistyvät samalla merkittävästi muun muassa nikkelin osalta. Strategisen aseman saanut hanke on muun muassa oikeutettu lupamenettelyyn nopeuttamiseen sekä mahdolliseen asemaan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisena hankkeena. Kolmisopen Strategisen hankkeen statuksen myötä EU:n tavoitteena on, että Terrafamella Sotkamossa tuotetaan akkukemikaaleja pitkälle tulevaisuuteen.

Nyt valmisteltavat veronkorotukset ovat vastoin CRMA:n tavoitteita. Suomalaisten kaivosten toiminta-aika lyhenee ja suomalaisen kaivosteollisuuden kilpailukyky heikkenee. Esimerkiksi Terrafamen Kolmisoppi-hankkeen osalta on arvioitava uudelleen taloudelliset mahdollisuudet käynnistää louhinta.

3 Hallituksen esitysten valmistelusta

Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta liittyy merkittäviä vaikutusten arviointeja koskevia puutteita. Veromuutoksen julkista taloutta vahvistavan vaikutuksen arvioidaan olevan noin 57 miljoonaa euroa, mutta samalla todetaan, että verotuottoarvioon sisältyy epävarmuuksia liittyen erityisesti kaivosten louhintamääriin, metallimalmien metallipitoisuuksien sekä metallien hintakehityksen arviointiin liittyviin epävarmuuksiin. Luonnoksissa ei ole lainkaan huomioitu kaivosten toiminta-ajan lyhentymistä veronkorotusten takia, eikä siten tunnistettu, että pidemmällä aikavälillä vaikutus valtion kokonaisverokertymään on mahdollisesti negatiivinen.

Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta todetaan osana pääasiallisia vaikutuksia, ettei ”kaivostoiminnan oleteta pystyvän viemään kustannuksia lopputuotteiden hintoihin ainakaan täysimääräisesti”. Selvää on, ettei asiassa ole teetetty kunnollista vaikutustenarviointia, sillä FMG:n näkökulmasta on täysin ilmeistä, että veron nousua ei pysty sisällyttämään lainkaan lopputuotteen hintaan, jolloin veron nousun vaikutus näkyy pelkästään kaivostoimintaa harjoittavien yritysten pienempänä voittona tai suurempana tappiona ja kasvavana rahoitustarpeena.

Molemmat luonnokset hallituksen esityksiksi on valmisteltu kiireellä ja ilman asianmukaisia vaikutusarviointeja. FMG katsoo, että esitykset on palautettava takaisin valmisteltaviksi.

4 Lopuksi

Esitämme, että hallitus pysäyttäisi esityksen valmistelun ja arvioisi uudelleen kaivosmineraaliveron korotuksen ja sähköveroluokan muutoksen, jotka kustannuksina kohdistuvat suoraan tuotantokustannuksiin.

Hallituksen tulisi tehdä toimia, jotka vahvistavat luottamusta ja säilyttäisivät verotuksen pitkäjänteisyyden ja ennakoitavuuden, jotta Suomeen suuntautuvat investoinnit ja suomalaisen kaivosteollisuuden toimintaedellytykset eivät vaarannu.

Toivomme hallitukselta toimia, jotka turvaisivat kotimaisen raaka-aineomavaraisuuden, mikä on välttämätöntä sekä turvallisuuspolitiikalle ja huoltovarmuudelle että fossiilisista polttoaineista irtautumiselle.

Hiljattain hyväksytty kansallinen mineraalistrategia painottaa, että geopolitiittinen epävakaus, energiakriisi ja puhdas siirtymä aiheuttavat tarvetta etsiä keinoja raaka-aineiden saatavuuden vahvistamiseksi. Ilmastomuutoksen hillintä edellyttää panostusta puhtaan siirtymän teknologioihin.

Esitetyt veroratkaisut vaarantavat jopa tuhansien henkilötyövuosien ja satojen miljoonien eurojen verotulojen toteutumisen kaivosten elinkaaren aikana.

Samalla verotus ei koske lainkaan tuontimineraaleja, mikä vääristää kilpailua ja lisää riippuvuutta ulkomaisista raaka-aineista.

Hietanen Matti
Suomen Malmijalostus Oy